

The background of the left half of the cover is a photograph of two people, a man and a woman, looking at a screen. The image is overlaid with a grid pattern and several glowing yellow circles of varying sizes, suggesting a digital or data-related theme.

Rekening

In een half uur

2012

Inhoud

1. Inleiding	2
2. De financiële positie	4
3. Inhoudelijke ontwikkelingen.....	11
Programma's.....	11
Resultaten per programma	11

1. Inleiding

Met de jaarverslaglegging 2012 legt het college verantwoording af over de beleidsmatige en financiële resultaten van 2012. De onderdelen van de programmarekening zijn wettelijk voorgeschreven en zijn qua opzet gelijk aan de programmabegroting 2012. Doel van dit document is niet alleen om in een vogelvlucht de meest opvallende zaken uit 2012 te memoreren maar tevens om de sturende rol van uw raad verder te optimaliseren. Dit doen we door op hoofdlijnen op een aantal financiële en beleidsmatige overzichten in te gaan. Daarnaast zal een aantal bijzonderheden die zich in 2012 voordeden nog eens apart worden toegelicht.

Algemeen: Windkracht '12

Na de recessie in 2008/2009 en het bescheiden herstel in 2010 is ons land in 2011 opnieuw in een ongekend zware recessie beland. Het voor 2011 aangekondigde 'zware weer' bepaalde daarmee ook in 2012 onze financieel-economische omstandigheden.

'Onverminderd zwaar weer' werd er voor 2012 verwacht en dat is het helaas ook geworden. Inmiddels hebben gemeenten omvangrijke verliezen moeten nemen op hun grondexploitaties, is de sector getroffen door aanvullende rijksbezuinigingen en liepen de gemeentelijke inkomsten terug.

Tot voor kort zijn we er met incidentele oplossingen en veel creativiteit in geslaagd om op begrotingsbasis te komen tot een sluitende gemeentelijke exploitatie. In het afgelopen begrotingsjaar en in de Kadernota 2013 hebben wij echter moeten kiezen voor majeure ingrepen in het voorzieningen- en activiteitenaanbod en daarmee voor pijnlijke ingrepen in de samenleving. Pijnlijk, maar niettemin onvermijdelijk en noodzakelijk.

Bij Prorap 2012-I en het later dat jaar uitkomende Comptabiliteitsbesluit 2012 leek het er op dat zelfs deze maatregelen op dat moment nog te langzaam en onvoldoende effect sorteerden om het jaar 2012 ongeschonden door te komen. Er resteerde een daarmee verwacht negatief resultaat van € 7,8 miljoen. Hierbij wordt aangetekend dat dit bedrag, hoewel in absolute omvang fors, op begrotingsbasis een afwijking betreft van ongeveer 2% van het totaal. Op dat moment is dit geprognosticeerde tekort gedekt door de vrijval van een aantal bestemmingsreserves in te zetten (waaronder de reserve Goodwill overdracht nutsbedrijven voor € 6,0 miljoen) die terug hadden moeten vloeien naar de algemene reserve. Eventuele aanvullende bezuinigingen in het lopende begrotingsjaar heeft u daarmee op dat moment voorkomen. Maar dit had ontegenzeggelijk zijn prijs.

Nu, na afronding van het begrotingsjaar, blijkt het tekort toch lager uit te vallen dan wij bij het Comptabiliteitsbesluit konden voorzien. Middels een raadsinformatiebrief¹ bent u in oktober, vanuit onze actieve informatieplicht, geïnformeerd over de ontwikkelingen van de algemene uitkering naar aanleiding van de septembercirculaire 2012. Hierbij bent u geïnformeerd over een voordeel op de algemene uitkering voor 2012 van € 3 miljoen, waarbij werd aangegeven dat het verwachte tekort teruggebracht kon worden naar € 4,8 miljoen. Naast een aantal andere incidentele meevallers is er in de loop van 2012 ook op een aantal beleidsonderdelen dermate effectief bijgestuurd (o.a. op de WMO-uitgaven) dat het voorziene tekort in belangrijke mate is teruggedrongen.

Wij sluiten het jaar 2012 per saldo af met een positief rekeningresultaat van € 7,1 miljoen. Hierin is wel de eerder genoemde vrijval van reserves voor € 7,8 miljoen verdisconteerd. Gecorrigeerd hiervoor zou het jaar 2012 een negatief resultaat hebben gekend van € 0,7 miljoen.

Ondanks de zware financiële tegenwind hebben wij ons ook het afgelopen jaar weer ingespannen om in 2012 de, op basis van de strategische visie Venlo 2030, in uw raadsprogramma's geformuleerde doelen te realiseren. Door het verplaatsen van de

¹ Raadsinformatiebrief nr. 2012 – oktober 2012

stadspeiling naar het najaar kunnen we beschikken over het laatste, meest actuele, cijfermateriaal. Hierover leest u meer in hoofdstuk 3 van deze 'Rekening in een half uur'.

2. De financiële positie

Resultaat

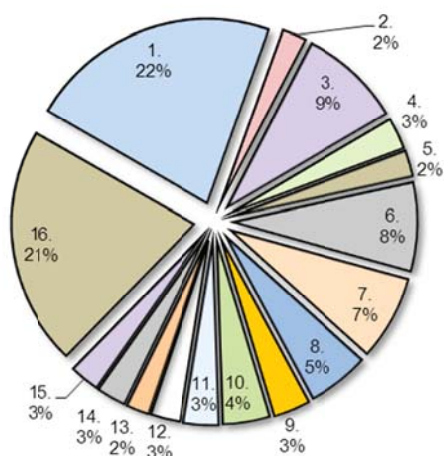
De jaarrekening 2012 laat een positief resultaat zien van afgerond € 7,1 miljoen. Dit is een procentuele afwijking van 1,72% van de bijgestelde begroting 2012 (€ 413 miljoen). In het comptabiliteitsbesluit werd nog uitgegaan van een negatief resultaat van € 7,8 miljoen. In onderstaande tabellen wordt het te verklaren resultaat ad € 7,1 miljoen (verschil jaarresultaat – comptabiliteitsbesluit) in hoofdlijnen gespecificeerd. Het resultaat is opgebouwd uit baten en lasten die grotendeels incidenteel van aard zijn en hebben betrekking op diverse producten.

In tabel 1a (baten) en tabel 1b (lasten) wordt het resultaat nader uiteengezet waarbij de meest in het oog springende resultaten worden gememoreerd.

Tabel 1a: Specificatie resultaat, voordelig

Bedragen x € 1.000		
1.	Algemene uitkering	3.020
2.	Rentekosten Klavertje 4	288
3.	Lokale heffingen	1.226
4.	Post onvoorzien	379
5.	Incidentele baten	310
6.	Limburgs Liquiditeitsfonds	1.049
7.	WMO voorzieningen	1.015
8.	Openbaar groen	745
9.	Onderhoud wegen	439
10.	Openbare verlichting	563
11.	Cradle to cradle	415
12.	Duurzaam bouwen/klimaatprogramma	356
13.	Veiligheidsregio	269
14.	WWB	349
15.	BBZ	352
16.	Overig	2.880
Voordelig Resultaat		13.655

Grafiek 1a: Verdeling voordelig

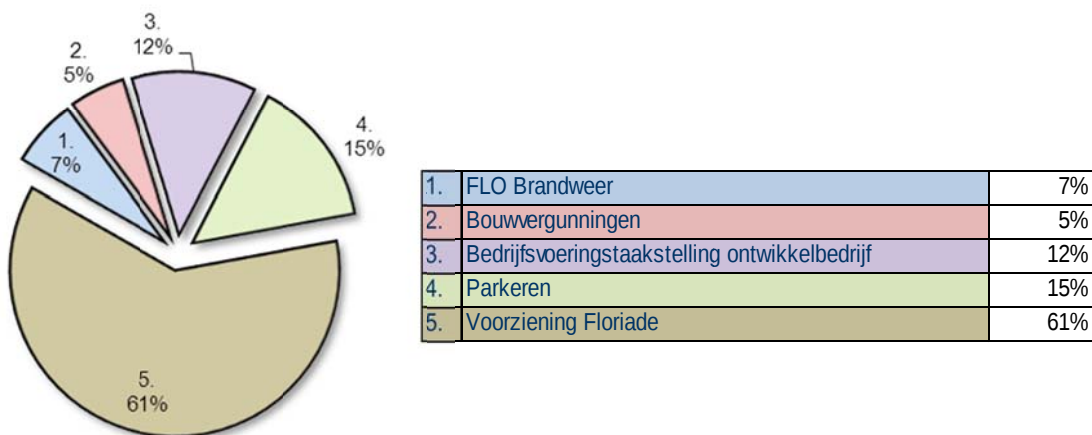

1.	Algemene uitkering	22%
2.	Rentekosten Klavertje 4	2%
3.	Lokale heffingen	9%
4.	Post onvoorzien	3%
5.	Incidentele baten	2%
6.	Limburgs Liquiditeitsfonds	8%
7.	WMO voorzieningen	7%
8.	Openbaar groen	5%
9.	Onderhoud wegen	3%
10.	Openbare verlichting	4%
11.	Cradle to cradle	3%
12.	Duurzaam bouwen/klimaatprogramma	3%
13.	Veiligheidsregio	2%
14.	WWB	3%
15.	BBZ	3%
16.	Overig	21%

Tabel 1b: Specificatie resultaat, nadelig

Bedragen x € 1.000	
1. FLO Brandweer	433-
2. Bouwvergunningen	350-
3. Bedrijfsvoeringstaakstelling ontwikkelbedrijf	801-
4. Parkeren	950-
5. Voorziening Floriade	4.000-
Nadelig Resultaat	6.534-

Grafiek 1b: Verdeling nadelig

Een gedetailleerde toelichting op het resultaat is terug te vinden in § 1.3 van het jaarverslag.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om (financiële) risico's af te dekken met behulp van middelen (bv reserves) en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt. De te hanteren uitgangspunten zijn gebaseerd op de door de raad vastgestelde beleidsnota 'risicomanagement en weerstandsvermogen'.

In de paragraaf weerstandvermogen zijn de risico's beschreven waarbij rekening wordt gehouden met de onderwerpen, impact, kans van het zich voordoen, de (eventuele) financiële gevolgen en de genomen beheersmaatregelen. Daarnaast wordt aangegeven welke mogelijkheden we hebben om de financiële gevolgen af te dekken. De ratio weerstandcapaciteit geeft aan in hoeverre de financiële risico's worden afgedekt door beschikbare, vrije middelen.

Ratio Weerstandscapaciteit	Bedragen x € 1.000
Weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	59.576
Benodigde weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	41.888
Ratio Weerstandsvermogen Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	1,42

Als de ratio 1 is worden de geïdentificeerde risico's financieel afgedekt met inachtneming van de kans dat zij zich voordoen. Het is geen wetmatigheid dat bij een ratiowaarde kleiner dan 1,0 of groter dan 2,0 direct geanticipeerd moet worden op maatregelen in de middelensfeer. Niet alle geïdentificeerde risico's zullen zich tegelijkertijd voordoen. Een ratio die lager is dan 1,0 duidt op een kwetsbaardere financiële positie met name in een situatie dat er sprake is

van economisch moeilijke tijden waarin de kans op domino effecten groter is dan in economisch stabiele perioden.

Resultaat per programma

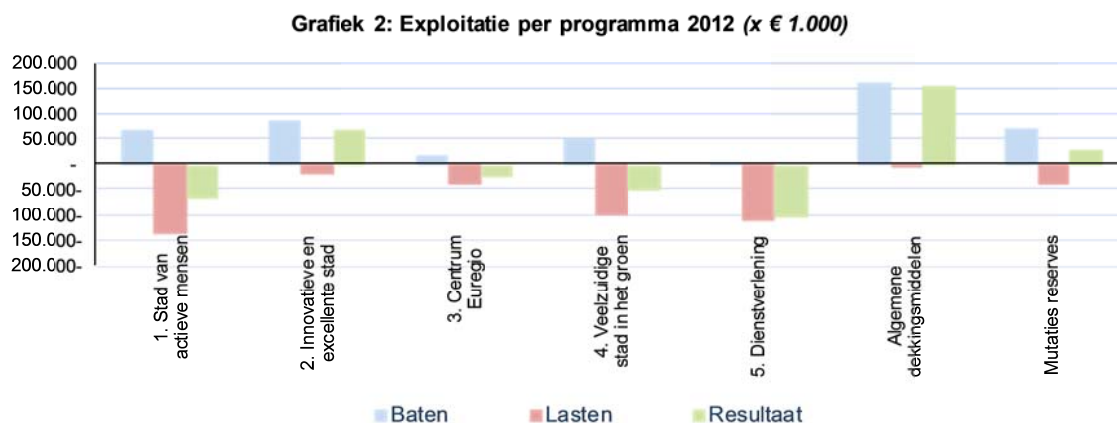
In de navolgende tabellen wordt op programmaniveau het verschil tussen baten en lasten weergegeven.

Tabel 3: Exploitatie per programma

Baten (x € 1.000) Programma	Jaarrek 2011	Begroting 2012	Jaarrek 2012
1. Stad van actieve mensen	69.382	67.641	67.720
2. Innovatieve en excellente stad	12.077	35.152	87.682
3. Centrum Euregio	11.148	28.689	17.341
4. Veelzuidige stad in het groen	36.097	39.604	51.268
5. Dienstverlening	196.888	8.794	5.224
Algemene dekkingsmiddelen		154.713	160.403
Mutaties reserves	34.369	78.868	70.263
Totaal baten	359.961	413.461	459.901

Lasten (x € 1.000) Programma	Jaarrek 2011	Begroting 2012	Jaarrek 2012
1. Stad van actieve mensen	135.177	139.296	135.893
2. Innovatieve en excellente stad	39.096	40.393	19.447
3. Centrum Euregio	35.823	46.371	39.820
4. Veelzuidige stad in het groen	83.847	83.548	101.177
5. Dienstverlening	43.074	48.343	108.797
Algemene dekkingsmiddelen		9.749	7.147
Mutaties reserves	23.528	45.759	40.498
Totaal lasten	360.545	413.461	452.780

Resultaat (x € 1.000) Programma	Jaarrek 2011	Begroting 2012	Jaarrek 2012
1. Stad van actieve mensen	65.795-	71.655-	68.173-
2. Innovatieve en excellente stad	27.019-	5.241-	68.236
3. Centrum Euregio	24.675-	17.682-	22.479-
4. Veelzuidige stad in het groen	47.750-	43.944-	49.910-
5. Dienstverlening	153.814	39.549-	103.574-
Algemene dekkingsmiddelen		144.964	153.256
Mutaties reserves	10.841	33.109	29.765
Resultaat	584-	-	7.121

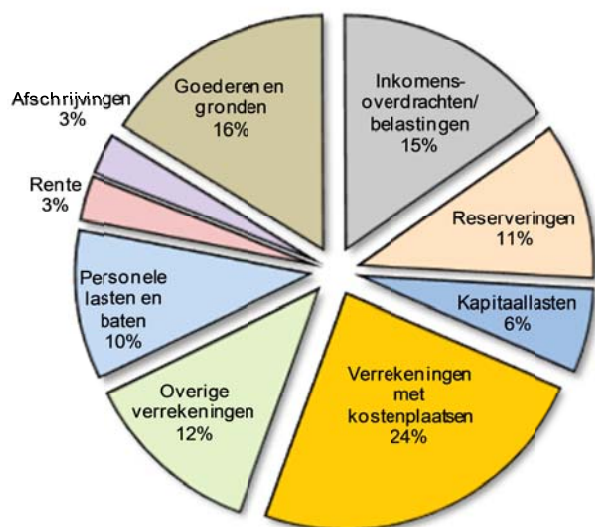
Overzicht lasten/baten

Van de rekening zijn verschillende dwarsdoorsneden te maken. In deze paragraaf wordt de rekening uiteengezet op de zogenaamde economische categorieën van de exploitatie en de kostenverdeelstaat. Deze categorieën zijn in onderstaande tabel gerubriceerd en op onderdelen samengevat in een aantal componenten.

Tabel 4: Overzicht uitgaven/inkomsten

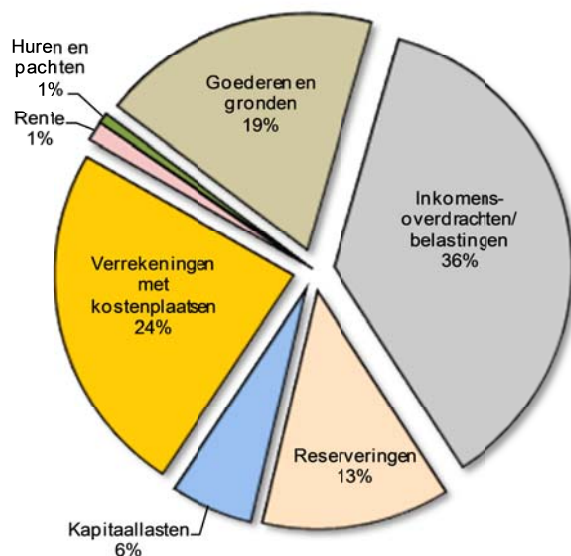
Bedragen x € 1.000	Lasten			Baten		
	Jaarrek. 2011	Begroting 2012	Jaarrek. 2012	Jaarrek. 2011	Begroting 2012	Jaarrek. 2012
Omschrijving						
Personele lasten en baten	64.578	65.353	65.009	548	580	252
Rente	16.535	19.241	19.042	8.706	8.953	8.575
Afschrijvingen	14.001	20.942	17.898			
Energie	2.880	1.929	2.028			
Huren en pachten				5.312	4.128	4.544
Goederen en gronden	100.853	160.630	101.993	45.667	82.887	122.012
Inkomensoverdrachten/belastingen	123.009	87.168	96.703	227.209	228.921	234.682
Aandelen en overige deelnemingen			5	2.877		
Reserveringen	41.164	70.096	67.850	38.926	92.843	81.536
Kapitaallasten	30.524	36.302	35.894	30.484	38.357	35.970
Verrekeningen met kostenplaatsen	140.219	139.152	152.317	143.151	142.100	154.217
Overige verrekeningen	550	-3.364	77.698	30.850	-1.317	1.769
Totaal	534.313	597.451	636.436	533.729	597.451	643.557
Resultaat				-584	0	7.121

Grafiek 3a: Lasten 2012

Personele lasten en baten	10%
Rente	3%
Afschrijvingen	3%
Goederen en gronden	16%
Inkomensoverdrachten/belastingen	15%
Reserveringen	11%
Kapitaallasten	6%
Verrekeningen met kostenplaatsen	24%
Overige verrekeningen	12%

Grafiek 3b: Baten 2012

Rente	1%
Huren en pachten	1%
Goederen en gronden	19%
Inkomensoverdrachten/belastingen	36%
Reserveringen	13%
Kapitaallasten	6%
Verrekeningen met kostenplaatsen	24%

Functionele indeling

De functionele indeling van de beleidstaken van een gemeente, volgens het BBV (Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeenten) is gebaseerd op 10 hoofdfuncties (0 t/m 9).

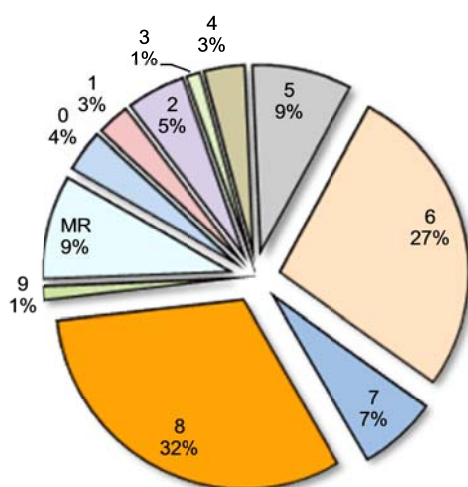
Tabel 5: Beleidstaken

Bedragen x € 1.000	Lasten 2011	Lasten 2012	Baten 2011	Baten 2012
0 Algemeen bestuur	15.284	16.026	2.219	3.296
1 Openbare orde en veiligheid	12.913	12.664	591	1.135
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	20.427	22.765	8.354	9.247
3 Economische zaken	9.134	5.473	9.461	2.025
4 Onderwijs	13.917	15.495	2.523	3.654
5 Cultuur en recreatie	31.838	38.572	3.698	4.190
6 Sociale voorz./maatsch.dienstverlening	126.297	122.496	64.588	64.352
7 Volksgezondheid	27.659	30.366	23.362	21.523
8 Ruimtelijke ordening/volkshuisvesting	67.854	143.358	55.788	119.682
9 Financiering/algemene dekkingsmiddelen	11.693	5.066	155.007	160.533
Mutatie reserves	23.528	40.498	34.369	70.263
Totaal	360.545	452.779	359.960	459.901

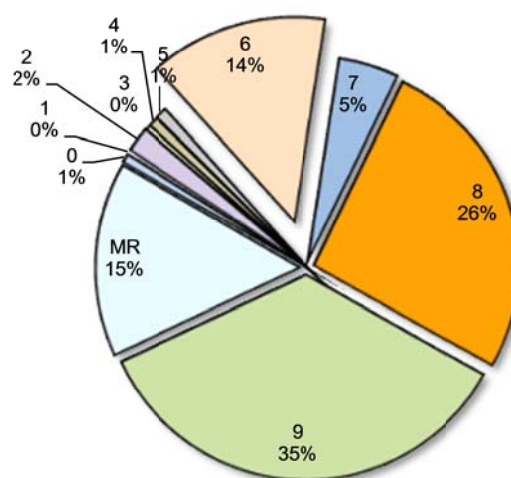
Resultaat			-584	7.121
------------------	--	--	-------------	--------------

	% Lasten	% Baten
0 Algemeen bestuur	4%	1%
1 Openbare orde en veiligheid	3%	0%
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5%	2%
3 Economische zaken	1%	0%
4 Onderwijs	3%	1%
5 Cultuur en recreatie	9%	1%
6 Sociale voorz./maatsch.dienstverlening	27%	14%
7 Volksgezondheid	7%	5%
8 Ruimtelijke ordening/volkshuisvesting	32%	26%
9 Financiering/algemene dekkingsmiddelen	1%	35%
MR Mutatie reserves	9%	15%

Grafiek 4a: Lasten op beleidstaak 2012

Grafiek 4b: Baten op beleidstaak 2012

Balans

Hieronder is een verkorte balans weergegeven waarin de bezittingen (activa) zijn opgenomen en de wijze waarop deze zijn gefinancierd (passiva). De balanswaarde is sterk gestegen met name als gevolg van het aantrekken van aanvullend vreemd vermogen.

De solvabiliteit is de verhouding eigen vermogen – vreemd vermogen, dit geeft aan of er voldoende eigen vermogen is om aan de langlopende verplichtingen te voldoen. Ten opzichte van begin 2012 is de solvabiliteit afgenomen van 0,24 naar 0,15.

De liquiditeit is de mate waarin kortlopende schulden kunnen worden betaald uit vlottende activa. Bijvoorkeur is deze ratio groter dan 1. Ten opzichte van begin 2012 is de liquiditeit gestegen van 8,4 naar 3,14.

Tabel 6: Balans

(Bedragen x € 1.000)

ACTIVA	ultimo 2012	ultimo 2011	PASSIVA	ultimo 2012	ultimo 2011
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	665	0	Reserves	78.918	109.268
Materiële vaste activa	247.930	225.712	Saldo van baten en lasten	7.121	584-
Financiële vaste activa	112.686	51.970			
Totaal vaste activa	361.281	277.682	Totaal eigen vermogen	86.039	108.684
Vlottende activa	180.180	175.641	Langlopend vreemd vermogen	410.268	324.814
Liquide middelen	17.816	1.235	Vlottende passiva	62.971	21.060
Totaal activa	559.278	454.558	Totaal passiva	559.278	454.558

Reserves en voorzieningen

In 2012 is de reservepositie gedaald met € 30 miljoen. Het saldo van de voorzieningen is gedaald van € 24 miljoen naar € 21 miljoen. In onderstaande tabel is het verloop van de reserves en voorzieningen nader gespecificeerd.

Tabel 7: Reserves en voorzieningen

Bedragen x € 1.000	Saldo 1-1-2012	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2012
Algemene reserve	2.637	13.948	4.327	12.258
Algemene grondreserve	9.894	11.666	14.087	7.474
Bestemmingsreserve	96.152	14.884	51.850	59.187
Totaal reserves	108.683	40.498	70.264	78.919
Voorzieningen	23.603	11.370	13.482	21.491
Totaal	132.286	51.868	83.746	100.410

3. Inhoudelijke ontwikkelingen

Programma's

In het programmagedeelte van de jaarrekening 2012 ligt de nadruk op het zichtbaar maken van de bereikte resultaten ten opzichte van de in de Programmabegroting opgenomen doelen. Het gaat dan om het beantwoorden van de drie zogenaamde H-vragen als equivalent van de in de Programmabegroting opgenomen W-vragen. In casu: Hebben we bereikt wat we ons hadden voorgenomen? Hebben we daarvoor gedaan wat we van plan waren te doen? Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

In de programmaverantwoording wordt inzicht geboden in de voortgang van, en ontwikkelingen in, de Venlose samenleving. Dit is zowel op mensniveau (programma Stad van Actieve Mensen), economisch- en ontwikkelniveau (programma Innovatieve en Excellente Stad), grootstedelijk niveau (programma Centrum Euregio) als woon- en voorzieningenniveau (programma Veelzijdige Stad in het Groen). Daarnaast geeft het programma Dienstverlening in samenhang met de paragraaf bedrijfsvoering inzicht in de organisatieontwikkelingen en het regionale component.

Ter informatie en herinnering bijgaand nogmaals het overzicht van de prioritaire programmalijnen die uw raad, op basis van het voorkeursscenario 'Venlo Kansenstad' uit de strategische visie, heeft bepaald:

2. Innovatieve en excellente stad	2.1 Kennisinfrastructuur
3. Centrum Euregio	3.1 Versterking grootstedelijke functies
	3.2 Ruimtelijke kwaliteit Centrum
	3.3 Branding
4. Veelzijdige stad in het Groen	4.1 Woonbehoefte o.b.v. demografische ambitie (ISV)
	4.2 Vitaliteit gemeenschappen (ISV)
	4.3 Vergroten complementariteit voorzieningen

Resultaten per programma

Stad van actieve mensen

Het aandeel laagopgeleiden is in Venlo het grootst van de G50². De arbeidsparticipatie blijft redelijk constant, terwijl het aandeel vrijwilligers zich herstelt naar bijna het niveau van 2006. Wat betreft cultuur, gezondheid en sport lijkt het vooralsnog goed te gaan met de gemeente Venlo. Inwoners van Venlo zijn over het algemeen zelfredzaam en steeds vaker tevreden over het aanbod van verschillende voorzieningen (cultuur, sport e.d.) binnen de gemeente. Het A-dossier van uw strategische agenda, Stad van Actieve Mensen (SAM), heeft in 2012 geleid tot de geamendeerde vaststelling van het rapport van de Raadswerkgroep SAM "Burgers aan zet". Dit besluit geeft zeer helder weer dat de burger leidend (maar niet per definitie bepalend) zou moeten zijn in de verschillende aspecten van de (plaatselijke) samenleving ten aanzien van zijn/haar eigen leefwereld en in relatie tot de gemeente. De daarvoor geldende kaders zijn opgenomen in de programmabegroting 2013-2016. De gevolgen hiervan in termen van communicatie, kanteling van de (cultuur van de) organisatie (Venlo heeft ruim 100.000 klanten (zorgvragers én zorgverleners)), zullen in de komende jaren zichtbaar worden voor de burger.

Verder is in 2012 de Sociale Structuurvisie vastgesteld. Deze visie geeft een doorkijk naar 2022 voor wat betreft het sociale domein en is een belangrijk anker om voor de toekomst de invulling van de drie decentralisaties (AWBZ/WMO, Jeugdzorg en Participatie) van de rijksoverheid vast te leggen. De visie is uitgewerkt naar 4 thema's, te weten:

² Atlas voor gemeenten 2012

1. Meedoen
2. Persoonlijke ontwikkeling
3. Zorg voor vitaliteit en gezondheid
4. Een veilige leefomgeving.

Al met al liggen we op koers.

Innovatieve en excellente stad

De gemeente wil dat Venlo een aantrekkelijke kennisstad wordt, zodat ze nationaal, maar ook internationaal kan concurreren. Om dit te bereiken wil Venlo meer hoogopgeleiden naar de stad trekken. Daarnaast wil Venlo beter presteren op het gebied van economie. Om deze doelen te bereiken is het belangrijk om goede opleidingsmogelijkheden in de stad te hebben en een aantrekkelijk ondernemingsklimaat, ook voor starters. Op een aantal vlakken gaat het de goede kant op met deze ambities. Netto is het aantal hoogopgeleiden in Venlo sinds 2010 toegenomen, ook het aantal studenten en het aantal startende ondernemers in speerpuntsectoren neemt toe. De economische prestatie van regio Noord-Limburg is het laatste jaar helaas afgenomen alsook het oordeel van ondernemers over het ondernemingsklimaat.

Centrum Euregio

De doelstelling van het programma leek in 2011 enigszins bedreigd te worden door een gemeten daling van de woonaantrekkelijkheid van Venlo in vergelijking met andere G50-gemeenten. In 2012 is echter weer sprake van een lichte stijging. Ook andere cijfers geven aanleiding te veronderstellen dat het realiseren van de algemene doelstelling op koers ligt. De waardering van de grootstedelijke functies door bewoners van Venlo is in het afgelopen jaar gestegen. Ook is er een verbetering zichtbaar in de waardering van de kwaliteit van de openbare ruimte door bewoners. Op andere punten is nog geen meting mogelijk. Dit geldt in het bijzonder de waardering van bezoekers van Venlo en de strategische en tactische branding van de regio Venlo.

Veelzijdige stad in het groen

Gemeente Venlo wil een 100.000 plus gemeente blijven/worden. Daarnaast wil Venlo een veilige, leefbare stad zijn met veel sociale cohesie. Het voorzieningenniveau in de wijken en buurten dient van een adequaat niveau te zijn. Hierbij is het van belang dat natuur en stedelijkheid met elkaar in balans zijn. Over het algemeen laat Venlo op deze punten een ontwikkeling in de gewenste richting zien. Wat betreft het inwonertal geldt dat stappen zijn gezet op het gebied van cultuur, kwaliteit woonomgeving en kennisinfrastructuur. Achterliggende gedachte is de stad aantrekkelijker te maken met onder meer de bedoeling de dreigende krimp om te zetten in stabiliteit en wellicht zelfs enige groei; ergo Venlo aantrekkelijk(er) te maken als woon en werkstad.

Dienstverlening

De gemeente Venlo heeft zichzelf als doel gesteld haar dienstverlening te verbeteren, op een professionele en klantvriendelijke wijze haar klanten te dienen, ondernemend te zijn en een aantrekkelijke werkgever te zijn.

Voor een uitgebreidere toelichting op de gerealiseerde maatschappelijke effecten binnen de raadsprogramma's verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 2 van het jaarverslag.